

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa J. López Bernagosi)

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'amic de Rienzi

No ens agrada la fotografia carrinclona que darrerament han tret de Petrarca els cronistes, i volem assajar si nosaltres sabem retratar-lo millor.

El nostre Petrarca serà menys diví, que el que els poetes oficials ens presenten. Serà una mica menys clar, una mica més tèrbol. Però, el que perdi en idealitat ho guanyarà en realitat. I potser humanitzant-lo hom l'enlairarà tanmateix, resultarà encara més angèlic.

A nosaltres l'amant platònic de Laura no ens convenç gaire. I menys encara que el fill del notari florentí ens embadaleix la seva amiga.

Hem fet masses jocs florals entorn de Laura, hem poetitzat excessivament a aquesta insignificant doneta d'Avignon.

"Son regard—escriu un panegirista francès—purifiait l'air autour d'elle."

La llegenda la vesteix d'un mantell verd entatxonat d'estrelles o d'una roba de color de porpra brodada de blau i sembrada de roses.

El cert és que entre l'amor d'un marit brutal i el d'un intel·lectual coronat a Roma, que fou la més gran celebritat del seu temps, Laura es decantà pel primer; i que mentre el rossi-nyol rellava i es sangnava el pit per ella, l'animal que la usdefruitava legalment, li feia onze fills.

L'estimada de Petrarca es diu Laura, però no amava els florers. Era una rossa freda, sense imaginació, que no estava per a aventures, a qui no plavia el lirisme, que se'n fumia dels sonets i dels madrigals.

Petrarca, malgrat els escarafalls que fa en la "Rima", tampoc es veu que s'amoinava gaire pels desdenys de la seva Dulcinea.

Del menyspreu de "madona" Laura s'aconsolà amb concubines i bagasses que, baldament ell sigui canonge de Mòdena i ardiaca de Parma i fins secretari apostòlic i pare de l'Església, el fan pare natural de tres o quatre fills, un d'ells lladre bandejat.

Es el Renaixement, i el temps s'ho porta. Hi han prínceps que es diuen Mastinos i que no són més que pirates i capitans de bandolers; cardenals i bisbes, que tenen harem i viuen com baixàs turcs; Papes que ni són homes i que taquen el llit i tenen successió de les seves filles.

La cultura no manca, però hom trepitja la moral i la llicència de costums és esgarri-fosa. Petrarca no deixa mai, el seu Ciceró, el seu Virgili tendre i andrògin. A la seva casa de Vacluse l'anomena el seu Pannàs transalpi. Bateja a un amic amb el nom de Sòcrates i a un altre amb el de Simònides. I fins té un secretari "guapo" amb qui li fan males fames.

Lliga estreta relació amb En Boccaccio. En Boccaccio és pobre i En Petrarca ric, i quan aquest darrer mor, deixa al seu benvolgut Joan de Certaldo, àlies Boccaccio, 50 florins per a comprar-se una capa que el lliuri del fred a l'hivern i serveixi per a disfressar la seva misèria.

L'autor "dei Triomfi" és un gran poeta, encara que no pugui amagar els gelos que el Dante l'inspira.

Però nosaltres admirem més el llibel·lista que el versificador, l'orador, el diplomàtic i el filòsof. Llegim amb pena els seus tractats morals, l'encarcerada retòrica dels tercets a Laura. Ens distreuen, però, els seus atacs als frares i el pamflet "Contra medicum quemdam".

No sentim cap simpatia per al protegit de Papes i de Reis, per al familiar dels Colonna, dels Visconti, dels Dandolo. La sentim, però,

NOTA DEL DIA

—Fa quatre anys que empunyo el xerrac, i penso que en tinc per estona

La Quaresma dels rics

Voldríem dir adéu-siau a la Quaresma.

No li podem dir, desgraciadament.

Per als que estem a règim de bacallà perpetu, tot l'any és Quaresma, la Quaresma no s'acaba mai.

Es la Quaresma dels rics la que fineix ara. No la dels pobres.

I la dels rics quasi bé sentim que se'n vagi tan sobtadament.

Mentre la Quaresma dura, va més barata la carn. I com que els que poden no la tasten, els que no podem, aprofitem l'ocasió.

Així es produeix la paradoxa curiosa de què la Quaresma dels pobres minva quan ve la dels rics.

La d'aquests acaba ara, i això vol dir que la nostra comença.

Memòries, a la carn que poca o molta menjàvem.

Tornem-hi al bacallà, que és l'únic peix que coneixem.

Tornem-hi a l'arengada, inseparable companya nostra.

Demà és diumenge de Resurrecció. E senyor ressuscita. I amb ell ressuscita la carn dels farts.

La dels altres, la dels famolencs, no ressuscitarà fins la Quaresma que ve.

tota, per a l'amic de Renzi. Aquesta amistat amb el "tribú fantàstic" és, més que l'amor de Laura, l'absolució dels seus pecats, la redempció de la seva vida. Quan el demagog fa masacrar tota la noblesa romana, inclús als Colonna a qui tant Petrarca deu, exclama aquest últim, com un espartà: "Nulla toto orbe principum familia carior; carior tamen respublica, carior Roma, carior Italia." El que vol dir: "Estimo molt els Colonna; però, estimo més Roma, Itàlia i la República."

ANGEL SAMBLANCAT

La conspiració intel·lectual contra Rússia

En Lleó Trotski fou l'home providencialista del bolxevisme, com diria l'Emerson. Ell fou el braç i En Lenin el cervell. En Trotski, com la majoria dels homes que avui governen Rússia, foren revolucionaris com el primer revolucionari que hi hagués—i no bandits, senyors anglesos i difamadors de tot el món—sacrificant llurs béns i persones a la ideologia que defensaven, passant part de la seva vida, durant molts anys, emigrats i perseguits per l'estranger. Això és una veritat que ningú no podrà deixar de reconèixer. Negar-ho, fóra enganyar-nos a nosaltres mateixos, i àdhuc mancar a la veritat.

Al pa, pa, i al vi, vi.

No es pot creure en les negacions sistemàtiques i derrotistes dels que d'aquest procediment n'han fet una professió. Ara no s'hi vulguin veure idolatries ni menys santificacions, pel sol fet de parlar sincerament dels prohoms russos; però sí que hom ha d'entendre que en el món hi han d'haver jerarquies espirituals, dignes d'admiració, però mai d'idolatria. La nostra iconoclastia ens ho priva i la consciència les rebutja. Desgraciadament que no fos així. Desapareixerien els estímuls més enèrgics de la vida, que són els estímuls de superació.

No sóc jo comunista autoritari ni accepto despotismes i tiranies, vinguin d'on vinguin. I per la raó de fer l'elogi dels revolucionaris russos que sobresurten, em sembla que no hi ha motiu per a què s'interpreti malament pels que estimen la veritat i es tenen per revolucionaris.

Si encomiàstica és la "Gran Revolució" d'En Kropotkine, també ho són les d'En Carlyle i En Michelet, tots homes grans dins la història, i de diferent classificació ideològica. Si ens agraden les disertacions radicalment veritables d'En Kropotkine, també ens emocionen els anàlisis psicològics i els caràcters simbò-

lícs d'En Carlyle, com les disquisicions etopèiques i humanes del poeta Michelet.

I així, els homes que avui historien els fets i les figures russes, no podran, si estimen la veritat, negar la importància simbòlica de les mateixes ni l'executòria recta d'En Lenin, En Trotski i els que amb ells lluitaren i lluiten i capgiraren per a sempre els falsos valors d'aquell règim draconia, per a construir els ciments d'un món nou, amb grans perspectives per a l'esdevenidor.

Mentrestant, els grans revolucionaris russos seran qualificats de bandits pels conservadors anglesos i desprestigiats pels socialistes que saben fugir vestits de dona com En Kerenski i s'acomoden a tots els esdeveniments. Per a aquests, els bolxevics són massa revolucionaris; per als blancs són monstres i per als llibertaris, no cal dir-ho, encara són poc revolucionaris. Sigui el que es vulgui, ells se les arreglen de manera que fan anar de cap per avall i ballar el "can-can" a l'imperialisme mundial. Aquest és el fet que no es pot desmentir.

Però... s'ha de cridar i argumentar. Els uns en contra i els altres en pro. No mancaria més que un pa fos bo per a tothom. Llavors ens rebenríem de fàstic, ens ofegariem en un mar d'ascetisme i d'estancament perniciosos. Observeu bé, també i per a acabar, que molts dels que a vegades "criden" contra la dictadura roja, en la pràctica són més terribles que Dzerjinski, el difunt cap de la Txeca.

Ni més ni menys.

PERE SERRA

Barceloneta "Sur mer"

EN "TORRETES"

Vàrem donar paraula de començar amb aquest minyó, i la paraula és sagrada. A més, En "Torretes" és personatge de categoria i no pot deixar-se a segon lloc. Potser algun lector d'aquests maliciosos no s'ho mirará com jo i em titllará d'exagerat, dient-me que no és cap eminència catalana per a ocupar un sitjal tan enlairat. Encara que en aquest cas anem d'acord una miqueta, jo podré contestar-li que tampoc és un cantaire vulgar que es pugui definir en quatre ratlles. Ara fa poc, vingué a Barcelona un senyor anomenat "Cepero", i les cròniques deien que era el poeta del "cante jondo". Jo vaig anar a oir-lo com grinyolava, i allò, precisament, m'ha suggerit la idea de què si En "Torretes" anés a Andalusia, seria el poeta de Catalunya. Potser uns i altres pecaríem d'exagerats, però en el món sempre s'exagera i a voltes aquestes expansions són en profit propi, tota vegada que produeixen un estimul de perfecció a l'individu que n'és objecte. Com que aquí no es tracta de fer divagacions filosòfiques, anirem al gra, i el gra és aquest:

Apa, nois, anem de pressa i donem-nos tots les mans; que hem de fer-ne la promesa d'estimar-nos com germans.

Així, amb aquesta quarteta, arrenquen els 80 homes que componen el Cor de la Cooperativa del segle XX, que En "Torretes" ha harmonitzat amb la paciència d'En Job. Després segueixen, acompanyats, amb un ritme matemàtic de sardana, unes quantes estrofes més, que arriben al fons de l'ànima; però, d'una manera tan feble, que no us queda altre remei que rendir un tribut d'admiració a aquell artista vulgar, a aquell treballador del moll, que, sense estudis i solament amb la seva traça ha conjuntat una "cosa" que té la virtut de fer sentir, virtut que la majoria de les vegades no poden adquirir els que estan sobrats de mitjans. Es així, encara que no es vulgui: l'artista no es fa, neix. Però, gairebé sempre al mateix lloc, al cor del poble, allà on només per haver-hi cor, ja no hi ha res més. Ara, que tots ja sabeu, que si no hem purificat la raça a les aigües del Jordà, per obra i gràcia d'un miracle, hem perdut aquell segell de mentiders que teníem els llatins, no voldria que em deixéssiu per mentider, fent el sacrifici de venir el dia de Pasqua a la Ribera per a donar-me la raó. Teniu el "gasto" pagat.

PEPET

EL BE SIMBOLIC

—Ara l'engreixerem... per a menjar-nos-el després en pau i gràcia de Déu.

CANÇONS DE PANDERO

Per a les Caramelles

Surt nineta a la finestra,
surt nineta al finestró
que per esbargar la ràbia,
vull cantar-te una cançó.

Que et vaig dir que t'estimava
Si en deu fer de temps d'això!
Figura't que fins em sembla
que encara hi havia Corts!

D'aficionats al dictat
cada dia en veiem més,
car fa molt de temps que surten
dictadors per tot arreu.

Bella nit de caramelles
nit vermella com cap més;
quantas coses em records
de les que no en puc dir res!

Si és que fa mare et pregunta
quant t'anirà a demanar?
digue's "Quan el barri gòtic
sia del tot acabat."

Aquella "Fonda del Sabre"
que tan de nom va fruir,
va plegar; prò el sabre em sembla
que en algun lloc el tinc vist.

Els xinesos no s'entenen
i s'estan esmicolant;
en canvi, els xinesos nostres
botzinen i van pagant.

Dies negres, dies tristos,
de silenci i d'inacció,
solen portar al darrera
rebombori de debò.

Perquè ets maca com un sol
et vindran les Caramelles
a cantar-te aquesta nit...
amaneix ous... i un be negre.

Sé que has anat a la fira
per a comprar-te un cabrit;
noia, no sé perquè ho feies
sabent que ja em tens a mi!

Per Sant Joan van haver-hi
qui sap les conspiracions...
era nit de xerínola
i en fum va acabar-se tot.

Adéu, la videta meva,
adéu, i fins l'any que ve...
mes, pensa faré campana
si no em deixen cridar més.

FLOK

La campanya del llibre

Fa una pila de dies que es parla amb gran entusiasme d'emprendre una croada per la propagació i difusió dels llibres. Ja era hora que es llancés el clam d'aquesta redemptora campanya, que si es fa amb tota sinceritat i activitat com deu ésser, té de reportar beneficis immensos a la cultura.

Si és que els iniciadors d'aquesta tasca han tocat a sometent de fe i veritat, cal que tot-hom hi aporti el granet de sorra. Que tots ens despullem del materialisme, autors i editors, i el poble llegidor se'n faci càrrec, corresponent-hi com li pertany amb el que la seva situació precària li permeti. Ara és hora de mostrar el nostre més gran entusiasme per la divulgació d'obres d'arts, ciències i altres branques que enclou la saviesa humana.

Res de paraules i articles quilomètrics. Realitats. Estem cansats de promeses que mai no han esdevinguts fets.

Al poble rural, on estem més mancats de mitjans d'instruir-nos per mitjà de llibres, es fa necessària la propagació de lectures mitjan-

cant la creació de biblioteques, conferències, curssets, etc., que podrien iniciar, contribuint al seu sosteniment i expansió, els homes dels pobles de més benestar econòmic, que fan gala d'ésser uns enamorats del progrés i dels avenços i desitgen que el seu poble sigui un espill de civisme. Ara és moment de demostrar vostres paraules. Fent l'orella dura a aquesta iniciativa, direu clarament que sou uns senyors Esteves, uns caciquets, que sols voleu el poble per a satisfer vostres baixes aspiracions, per a fer-lo servir de remat i joguina de vostres "polítiques" rufianesques.

JOAN APÓSTOL

Sopar d'homenatge a l'Abel Velilla

Al restaurant "La Pàtria" li fou ofert, dis-sabte passat, un sopar d'homenatge a l'Abel Velilla pels èxits professionals assolits darre-rament pel jove i brillant advocat.

Assistiren a l'àpat prop de 200 amics i admiradors d'En Velilla.

Hi havia també representació de la Unió de Xòfers i del bell sexe.

Acabat el sopar es pronunciaren eloqüents brindis i l'homenatjat donà commogut les gràcies.

L'atur forçós i la misèria

La crisi industrial derivada dels problemes de la post-guerra, que fa estralls arreu del món, s'estén d'una manera alarmant arreu de Catalunya, fent que el que abans en algunes poblacions era orgull de riquesa i relatiu benestar sigui avui empori de misèria i pobresa.

Cada dia es tanquen fàbriques i tallers i multitud de gent es queda al carrer sense feina, i el que és pitjor, sense esperances de trobar-ne.

I els obrers que, pels absurds principis de l'actual Societat, s'han de regir per la llei del salari, es troben amb què, malgrat llurs energies inesgotables, s'han de migrar per a no poder guanyar aquell pa que tant fa guiar la Societat actual.

Es molt denigrar per a un país com el nostre, on hi ha tanta gent que viu en l'opulència, que es permeti que els obrers sense treball ni empar de ningú, hagin de morir-se de fam.

Cal que tots els homes de bona voluntat s'ajuntin i facin sentir la seva veu perquè el clam dels sense treball arribi a les esferes oficials, perquè a semblança de les altres nacions del món es dictin lleis d'assegur contra l'atur forçós i s'evitin d'aquesta manera els espectacles d'abandó que desdinen molt per a un país que es té per culte i es vol posar a l'alçada dels altres en matèria de legislació social.

SALVADOR MAJÓ

La carlinada

Es veu clarament que els carlins, per altre nom tradicionalistes, de per ací, vist l'èxit de propaganda de la passada Missió, no han vacil·lat en emprar el mateix sistema, per tal de fer subscriptors del "Correo Catalán".

Però és inútil; el poble no hi respondrà, ni pensar-hi: "El Correo Catalán" continuarà essent el diari llegit exclusivament pels clergues al matí, mentre la majorjona prepara la xoxolata per a l'esmorzar.

Els tradicionalistes que encara queden, per a donar mostres de vida, fan dir de tant en tant alguna missa per al bé de l'ànima dels que varen fer destroc en les campanyes carlistes del passat segle. I vetllen amb una fe i constància admirables els últims restes d'un partit que per a bé del poble i la seva llibertat ja ha passat fa temps a la història.

TORQUEMADA

Un periòdic anglès, "The Sphere", publica aquesta estampa de Torquemada. Torquemada té sempre actualitat

Al Parc

Vina, amic; posa't al meu costat. Però, no t'agafis del braç, eh? És una cosa que em posa nerviós... Anirem a passejar pel Parc; hi fan sardanes tots els diumenges al matí. Allà, tot prenent aquest tebi sol d'hivern i oint belles sardanes, passarem el matí plàcidament.

Mira el Parc, quin bell esguard ofereix! Quantes dones, Mare de Déu! Sents la cobla com refila? Que és formosa la música nostra! Com ens alegra i ens entristeix el cant de la tenora! Sents que és alegre ara? Eixampla l'esperit, veritat? Ja s'ha acabat; guaita la gent com s'esplana envaint els jardins alegrement. No trobes una formosa brillant en aquesta magnífica nota de color?

Calla, amic, calla. És molt bonic el que al·lirem d'ací; però no m'hi ha prou en fitar les coses superficialment. Atensem-nos-hi; així, què hi veus ara, res? Doncs, jo sí. Veig unes dones amb els rostres pintats brutalment, amb els cabells tallats d'exòtica faiso, i encara tenint d'estrany color. Veig un vestit indecent de forma i de color. Veig uns homes abillats d'una faiso impropia del seu sexe, i per últim, una manera de ballar improcedent. Vina, amic; no allarguis més el meu turment. I anem al Museu, que sens dubte trobarem desert, a confortar-nos d'aquest espectacle. Mes, què t'estic contant a tu, amic meu? Si et pensaràs que bromejo o estic foll! No en facis cas del que t'he dit; no ens moguem d'ací, amic meu; esguardem estòics aquesta flamarada que no farà caliu...

LLUÍS BOTA I VILLÀ

Conferència d'en Pere Corominas

Al saló del Foment del Treball Nacional ha donat una conferència el nostre amic, l'illustre escriptor i eminent economista, Pere Corominas.

El tema desenrotllat per l'autor de Jardins de Sant Pol fou "Fenòmens de crisi i decadència en la situació econòmica del nostre país". Amb facilitat de paraula i profunditat de concepte descabdellà Corominas la seva dissertació. Donada la capacitat i la competència extraordinària del conferenciant, no cal dir que aquest tingué pendent dels seus llavis l'auditori, tota l'estona que durà el parlament.

Per impossibilitat material de resumir la conferència del nostre amic, no en donem un extracte, que fóra necessàriament pàlid reflexe de la mateixa.

En finalitzar el seu treball, el senyor Corominas fou xardorosament aplaudit.

COSES DE GIRONELLA

Qui mana el rector o l'alcalde?

El diumenge, dia 6 del passat, es celebrava aquí la fira de Quaresma. Com cada any, a la tarda estava ple de gent de les colònies i d'algun poble dels voltants. Hi havia llogada la cobla-orquestra "La Principal de Manresa" per a donar una audició de sardanes.

Però... ara ve el bo. Quan s'estava ballant la primera sardana a la plaça del davant de l'església (tocant la cobla un bon xic apartat), surt el rector enfurismat, vermell com els llavis d'una dona "chic", i, travesant tota la plaça diu als músics que parin de tocar de seguida, que marxin, perquè ha de sortir una processó i les sardanes destorben...

De seguida hi varen córrer alguns de la Comissió, sostenint amb el rector una discussió animadíssima, oferint al públic un quadre pintoresc i divertit. Els músics rient irònicament, el rector cec d'ira i descompost, dret allí al seu costat, cridant i fent el ridícul, i els de la Comissió imitant-lo un bon xic.

Aquests sostenien que tenien permís de l'autoritat per a ballar allí i ballarien. El rector, que no; que destorben i que sota la seva autoritat paressin de tocar i ballar.

Els de la Comissió perdent la serenitat i fent les coses amb els peus, afluixaren i es va parlar de ballar sardanes allí "perquè el rector ho va manar".

No cal dir les rialletes i indignació que va produir el fet en anar-se sabent i comentant.

No hi havia permís de l'autoritat competent per a ballar sardanes? Doncs, en haver dit això al rector, no se li tenia de donar cap més explicació ni escoltar-lo. Solament que si hi havia intenció de ballar-ne 2, ballar-ne 3 o 4. Tan lluny pot arribar aquest bon senyor, de fer plegar una ballada de sardanes, que l'alcalde ha autoritzat, només perquè es ballen davant de l'església, "sense ficar-se per a res a dintre ni molestar a ningú" i perquè segons ell es destorbava una processó que havia de sortir?

Senyor Curtichs, no sabem què tan aviat es deixés de banda l'autoritat de l'alcalde. Vosaltres de la Comissió, un altre dia, per a ballar sardanes demaneu permís al rector primer, si em voleu creure. Sempre us estalviareu escenes com les d'aquest dia; però a l'ensens, no perdeu la serenitat tan aviat. Heu de saber aguantar-vos una miqueta més fort. Més consients, més serens; sense tants crits, ni gesticulacions, ni amenaces; però més feina.

ALBÍ GIRART

Diàlegs al vol

—He llegit tres diaris gràfics i a tots he vist el mateix: toreros, futbolistes, recepcions i molta "mandanga".
—Doncs, què vols que hi posin? Les barbaques de Somorrostro?

—Ara sí que anirem bé, oncle Toni.
—I això?
—Miren: faran un passeig per damunt del moll.
—Guapo", noi! Així es veuran millor els obrers sense feina.

—On vas tan cremat?
—Al "treyato", a veure "Les barraques".
—Vina amb mi i t'estalviaràs l'entrada.

—Li torno aquest llo ro perquè xerra, xerra i només diu disbarats.
—Caram! Si que és estrany!
—I tant!
—Es que, de vegades, estan empetats de mussol, sap?

—Encara fa fred i ja t'has tret l'armilla?
—Sí, home, fora microbis!
—I on portes els diners ara?
—A la butxaca del pantalón.
—Doncs, deixa'm dues pessetes si et plau.

—Vinc a tornar-li aquest paquet, que hi manca la meitat del tabac.
—No sé què diris, senyor. Això és l'Arrendatària.
—Doncs, callem; i amunt i crits!

—Amb un auto així ja deu donar gust la vida, oi, senyor Jaume?
—Així, així.
—I quants n'hi caben?
—A sobre, vuit; i, dessota, tants com es vulgui!

—Si Déu és tan justicier, com és que deixa que els homes bons agafin aquests mals tan dolents?
—Es que la justícia encara no està perfectcionada.

JOSEP SERRA

La filla del gloriós Josep Nakens, per a seguir l'obra del seu pare, publica una fulla francament anticlerical, francament republicana. Vagin, des d'aquestes planes de LA CAMPANA DE GRACIA tots els elogis a la filla de Nakens.

Algú diu, i ho repeteix amb una insistència molt sospitosa, que ja no és moda ésser anticlerical.
No els creien pas!
Ara més que mai se n'ha d'ésser d'anticlerical.

Una gran societat comercial ha comprat l'edifici que a la Rambla tenia el "Círcol Artístic".
N'han pagat 2.000.000 de pessetes.
Es veu que es tracta d'una societat forta. I recreativa?

Ens diuen que a Barcelona s'ha fundat, amb el nom de "Casal de l'Exercitant", un club de gent barriaire.
Ens en alegrem molt.

No sabem que es parli de la construcció de cases barates per a obrers.
I se n'hauria de parlar. I com més aviat millor, perquè no hi ha dret que la gent més digna de Barcelona visqui com a besties!

Sempre ho havíem dit que la T. S. F. acabaria malament.

Un home li deia l'altre dia a un minyó:
—Vaiet, vaiet, vas per mal camí! T'he vist les intencions i no et sortiràs amb la teva!

Aquests dies s'han celebrat varis banquets de promiscuació.
Aquesta costum ens sembla una ximpleria. Hi han coses de més eficàcia per a ésser anticlerical.

Si avui Jesús ressuscitès, serien els mateixos catòlics els que el tornarien a crucificar.

Aquests dies en què el món catòlic fa os-

UN TROS DE PAPER.

RECORDS DE QUARESMA.

Per mes que passin
Las setmanas
De la Quaresma,
Y vinguin Pascuas,

Aquell que a lo agé s'acosta
Y ferbo propi procura,
No recorda sana y pura,
En son maneig, la llagosta.

Aquell que mou tanta greca
Ab fulana y ab solana,
Y que ab totes s'aprevana,
Ho fa per veure el pecca.

La dona que quan s'altera
Crida sense lo si so,
Tinga o no tinga rahó,
No es mes que una pescatera.

Lo qui daria la sanch
Per detener lo progrés,
Ya sab prou tothom lo qu'es:
Es un cranc, no mes que un cranc.

No hi ha que buscarí adop,
Perque l'u s'ha fet ley ja;
Un magre, es un ducallí,
I'n home gras, es un pop.

May fallará algun ilus
Que en lot se deiti enganyar;
Y habent ell, no ha de mancar
Qui recordi l'cap de l'us.

Lo mossó de fonda apila
Las gangas en un caixó,
Preguntell qu' es alló,
Y vos respondrà: l'anguila.

Quan la mare s'enverma
Ab un fill que s'hi fa algema,
Lo fill quan taca després,
Si no li donan l'anguila.

A una noya, tothom sap
Com se li diu, motejada;
Si es graciosa, es molt solada;
Si es molt lleial: vauja un ray!

Si algun dia record agre!
Pobre, no menjis ni bens,
Ya hi pots ben pujar de peus,
Que aquell dia, es dia magre.

Y la peixos grosses,
De fora l'mar,
Que dels xics peixos
Xuelan la sanch,

Y altres mil cosas,
A cada pas
En la Quaresma
Nos fan pensar.

La nit en que fía sorpres en lo Liceo, aquell galitardes
del brasquet i del algun ras, un senyor va arribar a cas
Cap de Crus, sens dubte ab la intenció de sopar tranqui-

lamente.
De repent, se senten tiros en lo carrer de San Pau.
—Mossol... mossol... cridà lo senyor.
—Vey!
—Que hi ha!
—Secas y broquil, bacallà bullit, cradella, platillo ab
escalonyas, un tall a la llansa...
—No, home noi... dich lo que hi ha!... que son aquestos
tirots...
—Abi... diu que volien robar una bayonera del Liceo.

Tant que han dit, tant que han dit, y al últim encara
veurán com l'home que van atropar en lo Liceo quedà
sense culpa.

Avuy hem sentit dir si era algun aficionat que habent es-
pigut al·lo de l'Africana, ja s'espavilava per trobar bon
pueso.

Si los aixis, ja s'compreu que s'pories lo brasquet y tot,
perque ab tot aquest temps l'home bé tenia de menjar?

ENDEVINALLA.

—Que no esperem a n'en Jaumet, Sr. Bernat?
—Cai! Cai! aquí no s'espera a ningú.

XARADASSA.

Tens, neta, unes mirades
que no s'poden aguantar.
Si fas las polmes rorades
quant las miras, sofocades
se deixan endevinar!
(Que poch guardas, i secret
aquestal com ma primera
se t' rendirà al primer tret.
Y ara hi pensis, ¿Què s' ha fet?
Vaja segons y ferret!
Si no n'has de fer pas dos
me l' tornas, ma dola ayunia,
perque axi estich tan galdós
com lo San Llorenç gloriós
que hi ha en la Tapena.
Per la tro de sa següida
jo estabí fet un simplot;
y al veuret jembra mentida
vaig repurar desseguida
que parlava palpirot.
La cínica que ella, emmanol,
me donà una gra que el Tret
ab lo piano l'hasxat!
(Que diguitor n'ha costat
aquell vaís de la Kallieret
dos y última ab devoció
fes per mi que mori me miro
si ara lo m' donas va no
puet com la meva panyó
n'hi ha pocas mal m' oia l' diabol
Mes jo que prims l' val d' dar
sens lertan pagar res:
que podras tu l' l' negar,
lo que tothom pot trobar
ab dos quatos pels calés?

XARADA.

May las donas en la plama
voldrian prima escoltar;
la segona es un article,
ja se sab, gramatical.
La primera y des es magre
y en la historia trobaras.
Preguntell a n' es Cortada
que vé prou l' ho esplicara.
Per una y dos del meu tot
jo faria un disbarat,
y mil peusos li daria
ab un deliri molt gran.
Tret y a la l' home brut,
terça y dos lo comerciant;
lo meu tot es una neua
que val més que cap diamant.

XARADETA.

Solt per mascle es mon primar;
mon argon, solt per famella.
Una soceta molt bella
de lo nom del sucre crist.

Solució a la xarada anterior.

MAGRANAS.

Solució al geroglífic anterior.

Un dels vins mes decents y millors es lo Jerez.

GEROGLIFIC.

SISPOBNEKEROBINOKEPOBNEECHEI.

La solució s' darà en lo número que vé.

Ara desmuntam.

E. R. Casimiro Miralles.

Barcelona. Imprenta de Lluís Tasso, carrer del Arch del Teatre,
entre ls n. 81 y 83.

ANY II.—NÚMERO 46.

BARCELONA.

DIUMENGE 1 ABRIL 1886.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ.

Carrer del Arch del Teatre,
entre ls n. 81 y 83.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LLIBRERIA ESPANYOLA

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Jaume I, 14, i Rambla de D'Or, 18.

BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA.

Al mes. 4 rs.

FOREA DE BARCELONA.

Trimestre. 12 rs.

SURTINA UN COP CADA SEMMANA.

(En 1886 vol).

LA SUSCRIPCION CAMBIA SIEMPRE

la 1.ª de cada mes.

UN TROS DE PAPER.

PLECH DE CONDICIONS.

QUE PER ENTRE LA EMPRESA DEL GRAN TEATRO DEL LICEO DE
BONIA MARCEL BERNAT, PRESENTA LO INVENTATU DON JOSEPH SERRA,
DE BELLAS DE VALÈNCIA I DE LA TERRA, PROPIETARI, REDACTOR DE UN
TROS DE PAPER, ETC. ETC. DALT LOS PACTES Y BARRERES:

ARTICLE I. Lo proponent compia com a capital per
realizar la seva empresa, tot lo que li deia un censal que
posseïx sobre una casa del carrer de la Cera, lo qual
ve representat per unes deu ó dotze pessetas cada sema-
na, que serán depositadas, també semanalment, en la Cai-
za de Ahorros, en la d' en Madoz, ó en la que inspiri més
confiança a la Junta de senyors propietaris.

ART. II. Com a garantia del indicat capital y cum-
pliment de totes las obligaciones que en lo present plech con-
tra, la Junta podrà en tot cas de manament, tirare sobre
tota la roba blanca que lo proponent tingui a casa, y al
malet temps, si ab això no basta, sobre la torreda que pos-
seïx en Sant Gervasi.

ART. III. Lo proponent renuncia absolutament a la
Seytenció, que ja es de cujos ser demandat per totes las
empresas; y s'estima més, que si al cap de l' any, los se-
nyors propietaris han quedat contents, li fassin un bon re-
gale.

ART. IV. Una volta acceptadas las anteriores propo-
siciones, lo infrascrit se compromet a sostenir lo teatro per
seus mecos fornosos y tres semanas voluntarias, donantes
las funciones durant la temporada de la fresca y principi
de primavera, fins que los senyors propietaris comensin a
trobar que ja fa massa calor per anar al teatro. Durant la
expressada temporada, queda obligat a donar funció cada
dijous y cada diumenge, a mes de algun dia d' entre se-
mana, que la pluja privi als senyors propietaris de sortir
a passeig. A mes de los dias citats, deurà donarse fupcio de
reglament: los tres dias de carnestoltes; lo dia de Sant Jo-
seph, sempre que no s'ocagui en divendres de quaresma;
festas de Pascuas, Tots Sants y Nadal; dia de cumpleaños

del empresari y demás festivitats que la empresa conegui
que als senyors propietaris los vindrà bé divertir-se una
miqueta.

ART. V. Las funciones completament novyas y varia-
das, que la empresa se proposa donar, se dividirán en or-
dinarias, extraordinarias y de temporada.—Per las pri-
meras, té ja lo proponent emparauladas, varias celebratis,
de entre las quals citará per mostra: la Mujer Tigre, lo
Niño Gordo, lo francés que s' envia la ligada y la ballena
que crida papà y mamá.—Se donarán funciones extraordi-
narias, en lo cas probable de que lo proponent se casi, en
lo de que paria la senyora de algun propietari, en lo de
que vingui en Prim ó arribés la escuela religiosa, etc. Per
ditas funciones, pot la Junta comptar ab corridas de caballs,
perros y monas solas, balls y En Serrallonga y Congres-
sos de anellistas; prout també lo proponent donat tots
los passos possibles pera que la funció dels Juchos Florals,
se fassi aquest any en lo teatro y perque los bombers hi
vagin a fer un ó dos exercicis.—Finalment, com a especia-
les propis de las respectivas temporadas, prepara la em-
presa, somar y prouten-lis per la quaresma, persebre
per Nadal y per la temporada d' abril y maig, segunt la
costum de altres empresas, de portar alguna cosa bona,
oferir contractar una sonambula y un italià que fa divina-
ment la cadenera, la serra, la gallina quant té y en va-
rias altres cosas de bestias.

ART. VI. Lo proponent, tenint en compte que la ma-
yor part dels senyors propietaris son pares de familia, pro-
met pendrer totes las precaucions perque las funciones a
acabin sempre a las deu, quarts d' onze, tot lo mes tati.

ART. VII. En lo cas de que se li adjunqui la em-
presa, lo proponent oferix també fer en lo teatro milloras y
transformacions notables, que ni los maliciosos propietaris lo
conixerán. Respecte a decorat y pinturas, esta ja empa-
raulada per si decés, la gloria de donat los Pastores
a Sane y está ja acabant un plinot lo quadro per penjar en
la porta, de: Quedan despachados las localidades. Per fer
guardia a la porta, y a fi de que lo porter siga dip-

ne de la casa, se depositará lo que hi ha actualment, que es
disminuít d' estatura, pera substituirlo ab lo porter del ce-
mentiri, ab qui lo infrascrit té ja mitj tracio arreglat: lo es-
tracista senyor Oms será lo encarregat de confectionar lo
punyo de la mangua que dit porter deurá lluir.

ART. VIII. Respecte a ornamentació, los paños serán
desputats de aquell vapor vermell de las parets, per fer-
los cubrir tots de rejolas de València, exceptant lo
terci pis, que no s' tocarán, perque ja donarán prou gale
ab los jochs de domínio y flutins per jugar al xelo, que s'
traceta de posar en tots los seus requerits.

ART. IX. Se pensa també en tener las filas de bo-
cas, y ferbo mes luyos pesantiss chomanas, cobertas de
guaypercha, mecos los pañosos corresponden als senyors
propietaris, que perque s'ignin conegudas de tothom, se ce-
berán de domós-grach.

ART. X. Com a mostra de la consideració que la em-
presa tindrà als senyors propietaris, en la entrada, junt al
porter de la mangua, y pels corredors y demás dependencias
del teatro, se colocará nel ó vuit porters expresos pera ac-
bular a cada propietari que passi, ab ven forta y atenció
fina, emplant la fórmula de: «Buenas noches D. Fulano.»
perque tothom que per allí s' estiga, conegui que passa un
propietari.

ART. XI. Lo terrat del mateix teatro será, en lo es-
tío, cobert ab un toldo de tela ratllada y guarnit ab tes-
tos, perque los propietaris puguin anarhi a pendrer la fru-
ta. La empresa adrejará, si pot, una ó dugas plomas d'
aigua, per construir una fonteta en lo vestibul del propi
Liceo, ab la qual s' estalviaran los propietaris de caminar
fins al Criadero, perque just a la dita fonteta, hi haurá,
com en lo espresat, la formula de: «Buenas noches D. Fulano.»
perque tothom que per allí s' estiga, conegui que passa un
propietari.

ART. XII. Lo proponent se rin d' alló, que la pro-
pietat matí las empresas; y no solament donat entrada
franca als mateixos senyors de la propietat, sino que dia
per altre, la deixará portar las senyoras, mecos se pa-
guin lo sille; y fins a obliga a fer construir dugas filas de

MIRADES A L'ESTRANGER

Soldats de l'exèrcit del general Sun-Chuan-Fang, camí de Xangai

El present número ha estat visat per la prèvia censura governativa

Mussolini! Sempre Mussolini!...
Ni una setmana pot passar sense
fer parlar d'ell

terfacció de la hipòcrita tristesa, recomanem al poble la lectura de "La reliquia", d'Eça da Queiroz.

Quines coses tan rares passen pel món. Mentre els comunistes russos ajuden els xinesos cantonistes, és a dir, els veritables xinesos, Rússia retira de la Xina el seu representant. Hi ha algú que ho entengui, això?

Setmana Santa. Ja s'ha acabat. Com ha sor-

tit a doxo la hipocresia dels catòtics, aquesta Setmana Santa.

Quin efecte han fet els discursos del Pare Vallet!

Ara, el savi peruà Lluís Ulloa assegura—diu que en té proves evidents i que aviat les publicarà—que Cristòfor Colomb era català i que es deia Colom.

Genovès, gallec, portuguès, o català? Fet i fet, ens l'estimariem més català.

Ha sortit un llibre d'En Josep Puig i Cadafalch sobre "La Plaça de Catalunya". Bo, bo de debò. Saborós, a fe.

Allí es demostra el que és la urbanització d'una plaça, el bunyol del senyor Nebot i la inutilitat dels diners esmerçats, és a dir, diners llançats.

Si algú encara troba passable—només passable, bona no hi ha ningú que la hi trobi—la Plaça de Catalunya, que llegeixi aquest llibre de l'Hustre arquitecte i historiador Puig i Cadafalch.

Ens amenacen dos nous monopolis; el dels taxis i el de l'alcohol.

Abaix els monopolis!

Llibertat per als presos polítics i socials! No ressuscita demà Crist?

Doncs, que ressuscitin també els morts de la presó.

"Love-me", "Kiss-me", "Old Spain", "Brandy, mucho brandy".

Mai deixarem d'ésser provincians.

Ha mort en Gasset, aquell famós Gasset de "El Imparcial" i de la política hidràulica. Havia caigut malalt el 13 de setembre.

Ha dimitit el batlle de Madrid. Només?

A Madrid fan un homenatge a Mossèn Cinto.

Llegim-lo a Mossèn Cinto i deixem-nos d'homenatges.

A tota la província de Segovia està nevant encara.

Sí que estem frescs!

Ja heu visitat els monuments?

Els que s'han vist aquest any pel carrer, Senyor!

Impremta La Campana L'Esquella, : Olm, 8, Barcelona

UN TROS DE PAPER

trons perquè los diumenges a la tarda, hi puguin portar las criatures.

Art. XIII. Lo propietari no a quedarà curt, ni a mostrarà rapatani, per fer regalets i francollas als senyors propietaris. La porta de las taules, la tindrán sempre oberta, per poder entrar a fer bromes ab las ballarinas; se las agiran donant per cistacians y fermes de vestit, tots los retalls sobrants de las decoracions noves que a fassin, y per Carnestoltes, podran disposar de tots los trocs que trovin en lo teatro, menos lo del primer bolero, que el se'l porta.

Art. XIV. Lo propietari, una volta empresari, anirà pel teatre endressat y arreglat, ab los cabells a la romana, vestit de moda y ab camisa neta de cada dia. Atès que a los senyors propietaris aniria a veure en los seus calcos y a l'altres respectives, diuen las funcions que porpara, perquè puguin fer el home, advertint que d'en tant en tant, sempre hi deurà caure algun puro.

Art. XV. Lo gasto de viure, fregar las roques y fer dissaple queda a compte de la Junta de propietaris.

ARTICLE ANTERIOR.

Los informes y noticia de las qualidades personales del proponent, que desiji pender la Junta, la donará lo memorialista del carrer d'en Gignas y l conductor de la Central; numero 24, que cada dia lo porta de casa seva al Moll, dugas o tres vegades. En cas de ser acceptadas las precedents proposicions, las claus de la casa s' entregaran al infrascrit, lo dia següent al de haber acordat la admisión; advertint que si posas aquesta s'entenda, sense gaires oposicions, poden los senyors propietaris contar ab un corio de armilla y una capseta de copitira d' América, ab que lo futur empresari los demostrará lo son agrahiment.

Barcelona 1 de Abril de 1866.

JOSEPH SEANA.

LOS ÚLTIMS BADALLS.

MARINERCA.

Fresca era l'arabada, lo Sol s'aixecaba Sentint no poderse llevar a las novs; La mar se l' deixaba de tras matifeta Com blava gallina que ha post un ou d' or. Los núvols, com tendes, aprop d' ahont ell era Venian bufant de mls de color, Y com dolls de plat, veyent Barcelona, Los peixos entraven a dintró sen port. Hi entraba l' llubarro, la grossa tanyina, Lo congro, la sipia, lo llus y lo pop, Y meiores de fora tois dintre n' entraban A fora vertian barques pescadores. Barquets que ab llurs velas, cregui paperias Que anant al criadero compraren jo y molis, Que sols per un quarto ne daban tot una, Y encara deisaban, per beure, un got. Un cop que las velas ja no s' distinguiren, Los peixos vulgares teñir reñid, Y a las dragas foudant l' Alene, Aixís, ab ven ronca, parlá l' abí Pop.

Ja sabem be tots los peixos que hem usat, un cop pescats, pera ser sempre guisats; los nostres fide son aqueixos. Per mas que l' front ara arruga la sardina y mal ho trova, s' ha de sentir dintre un cova —(Sardina que beuiga! Del dolor l' amarga copa lo xaguet ne ben com cap, y també la lasta l' rap quant per tot lo fan ab sopa. Lo congro, sempre ab arris sol trobar sen fí confus, y ab pèols, sol ser del llus lo creul fi destrús.

Lo llubarro, si ho estranya, te l' afront, a mes d' aixó, que si lo compra un senyor ne l' emporta per la ganya. Tots en fi d' un modo s' altre sufrim la nostra sentencia; pero no ab tanta frecuencia. ¡Yay! no n' calia d' altre! Nos estarem dintre l' port fins que passa la quaresma, y cuidado a perdre l' esma, perquè l' que n' surti, ja es mort. Ja que han dat en la mania de pescarnos tant plegats, nos quedarem anagats, y que joaguin a sa ta Aixís s' evitat moltis mala, de que a mi m' deuren la gloria, y quant la quaresma s' acorta jo vos diré los senyals.

LOS SIS BRAUS.

(FRAGMENTE DE UN POEMA.)

Deume una tira, d'umida, que senta en mon cervell, infat per la brava bullir la inspiració! Deume una tira, d'umida, que intente de sis guerreros la immortal prosa cantarvos avay jo. Era una nit tan tètrica com fosca, no li faltaba mas que trona ó ploure, quina nit! quina nit! quant de repent se veu vola una mosca y sis almogavars forts com lo roure esclaman—ja ha fugit!

Y se encenen las llanternas y registrant lo Liceo una veu crida: —Te veu! —Es castella! cridan trís; y arribat a una banera, sense mijas ni sabales, fent companyia a las ratas hi trovan un fellegre.

Passa un dia y passen dos y s' veuen palmas en gran, y velas portant llaurer, y xicots fent joll ab rams. ¡Alegria! ¡La quaresma n' ha fet ja l' primer badall!

Passen dos y passen tres y se sent de prompto raach!! y se voluen grans plumeros, y se passen los armats. ¡Alegria! ¡La quaresma n' ha fet ja l' segon badall!

Passen tres y passen quatre y a los jueus se sent malar, y amunt y avall passen ciris ab sarrells de paper blanc. ¡Alegria! ¡La quaresma n' ha fet ja l' tercer badall!

Passen quatre y passen cinch y se ven frigols en gran, y las casacas aquellas que surten sols un cop l' any. ¡Alegria! ¡La quaresma n' ha fet ja lo quart badall!

Passen cinch y passen sis y a los bens se ven entrar, y le padris ja compran mones, que l' fiols esperen ja. ¡Alegria! ¡La quaresma n' ha fet ja lo quint badall!

Passen sis y passen set y en Monjich la salva fan, y l' torner cremat ja desma masas y xarrichs-sarrachs. ¡Alegria! ¡La quaresma n' ha fet ja l' darrer badall!

Aixís que aixó lo peix seot diu: —A viure y cap a fora— y en profeso enlluernadora en surt de son retraiment Retraiment que entre altres mala tingué l' d'empujar, senyos, la sardina viat y dos y lo llus llaurer cal.

José Giner

—Que fas aquí? li preguntan. —No faig res, busco al notari. —Així al carré, estrafalari! y esperen al castella: lo castella pega un brioco, demana las claus, se enluda als sis dona una trompada, obra la porta y se'n va.

III. Ja l' tenim a fora corrent com un llam, ja li van darrera cinch municipals: tira quatre tirs, mala... dos fanals, y entre tant se quedan ab un pam de na, dintre del Liceo, los sis homes braus.

IV. Cantem, donchs, al Senyor de las batallas, cantem tote reverents al Deu que pinyola posa a las cirras y fa semblants valents! Miraculo he, als sis braus, com anis de pedra desde aquell dia estan, y mentres la justicia busca al altre pens ja avisan!

V. Y aquí penjo ma tira, poig tan foros jornada m' ha alardit, y la vena que m' manca, debí ja y fatigada m' ha fugit. Que cantin, donchs, ai volen dels tirans las vilans, los esclaus; jo cantar mes no intento las berdicas proses de la sis braus.

Lo SARRACIN.

LAS MONAS (per T. PADRÓ.)

La que s' dorm

La que s' enfila

La de PASCUA

La mes mona